

Ювілеї

Ювілей академіка НАН України Елли Марленівни Лібанової

У цього річчю лютеву пору урочисто відзначила свій ювілей відомий вчений, фахівець у галузі соціо-економіки, демографії та економіки праці Елла Марленівна Лібанова. Природний талант, невичерпна енергія, завзяття і працьовитість – ось складові успіху цієї унікальної жінки у науці. Нині Е. М. Лібанова – академік Національної академії наук України, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України. А ще – академік-секретар Відділення економіки НАН України, директор Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України.

Елла Марленівна народилась у м. Києві. У 1971 р. закінчила Київський інститут народного господарства ім. Д. С. Коротченка. У 1977 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Статистико-економічний аналіз ефективності виробництва», у 1992 р. – докторську дисертацію на тему «Методологія і методика соціально-економічної оцінки тривалості життя та трудової активності населення регіонів України». У 1999 р. отримала звання професора зі спеціальності

«Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика», у 2003 р. обрана членом-кореспондентом НАН України, у 2009 р. – академіком НАН України зі спеціальності «Соціоeкономіка».

Понад 40 років трудове і наукове життя Е. М. Лібанової пов'язане з Академією наук. Спочатку вона працювала в Секторі географії АН УРСР (1977 р.), потім – у Раді по вивченню продуктивних сил України НАН України (з 1978 р. по 2003 р.), де пройшла шлях від старшого інженера до завідувача відділу. З 2003 р. і дотепер Е. М. Лібанова працює в Інституті демографії та соціальних досліджень НАН України, який очолює з 2007 р. У 2009 р. обрана академіком-секретарем Відділення економіки НАН України.

З ім'ям Е. М. Лібанової пов'язане становлення в Україні такого важливого наукового напрямку, як дослідження людського розвитку, насамперед соціально-демографічних аспектів цього явища. Під її керівництвом та за безпосередньою участю була створена оригінальна методика вимірювання людського розвитку на рівні областей, яка нині має статус офіційної і використовується Держкомстатом України для щорічних розрахунків. Елла Марленівна була керівником робочих груп з підготовки таких тематичних доповідей: «Проблема бідності в контексті політики соціально-економічних перетворень та стратегії реформ», «Становлення середнього класу в Україні», «Демографічна ситуація в Україні: проблеми та перспективи», «Становлення та розвиток ринку праці в Україні: проблеми і перспективи вирішення», послань Президента України до Верховної Ради України у 2000, 2001, 2002 і 2003 рр., співавтором Послання 2005 р., одним з керівників і співавтором серії національних доповідей з проблем демографії, соціальної політики, ринку праці, тендерних відносин. Вона є незмінним співавтором доповідей про людський розвиток в Україні, які готуються під егідою ООН.

Її науковий доробок становить понад 500 праць, опублікованих в українських і міжнародних наукових виданнях.

Е. М. Лібанова є знаним науковцем не тільки в Україні, а й за її межами, обрана членом Міжнародного союзу демографів, є багаторічним експертом і науковим консультантом таких авторитетних міжнародних організацій, як ООН, Світовий банк, Міжнародна організація праці, Міжнародна організація міграцій, Комісія ООН з народонаселення. Вона систематично бере участь у міжнародних конференціях і семінарах. Зокрема, очолювала офіційні делегації України на 35-й сесії Комісії ООН з соціального розвитку (Нью-Йорк, 1997 р.) та Міжнародній конференції на рівні міністрів з проблем старіння під егідою Європейської економічної комісії ООН (Леон, 2007 р.), була радником делегації України на Європейському форумі з соціальних проблем «Женева-2000» (Женева, 2000 р.), на 36-й щорічній сесії Комісії ООН з соціального розвитку (Нью-Йорк, 1998 р.), на щорічних сесіях Комісії ООН з народонаселення та розвитку (Нью-Йорк, 2007, 2008 рр.), була експертом з проблем подолання світової економічної кризи (Бонн, 2009 р.), експертом з питань соціального захисту та соціального включення (Брюссель, 2009 р.), експертом Міжнародного інституту прикладного системного аналізу (II ASA) з проблем бідності та рівності (Кейптаун, 2011 р.), експертом Європейської комісії з питань міграції (Стамбул, 2011 р.), експертом Фонду народонаселення ООН з питань тривалості життя (Єреван, 2011 р.), експертом Європейської комісії з питань старіння населення (Брюссель, 2012 р.), експертом ООН з глобального порядку (Дубаї, 2012 р.), експертом уряду Бразилії з питань подолання бідності та сталого розвитку (Ріо-де-Жанейро, 2012 р.), експертом ООН з проблем населення та розвитку (Женева, 2013), експертом Європейського фонду освіти з міграції (Брюссель, 2015 р.), експертом уряду Грузії з питань зайнятості (Тбілісі, 2015 р.), експертом УСПП з економічної політики (Вільнюс, 2015 р.), експертом Євростату та ЄЕК ООН з питань демографічних прогнозів (Женева, 2016 р.), експертом ООН з людського розвитку (Нью-Йорк, 2016 р.), експертом Міністерства праці, солідарності та соціальної безпеки Португальської Республіки з проблем функціонування сталого суспільства (Лісабон, 2017 р.), експертом уряду Великої Британії зі сталого розвитку (Лондон, 2017 р.), експертом Міжнародного консорціуму з питань управління державними фінансами (Маямі, 2017 р.), експертом ЄЕК ООН з питань Індексу активного старіння (Більбао, 2018 р.), експертом Європейської комісії з соціально-демографічних питань (Брюссель, 2016-2017 рр.), експертом ЮНІСЕФ з даних TransMONEE (Відень, 2019 р.), експертом Фонду народонаселення ООН з питань народонаселення і розвитку (Найробі, 2019 р.).

Під її головуванням упродовж трьох років працює постійно діючий круглий стіл із соціально-демографічних проблем України, участь у роботі якого беруть відомі науковці, представники міністерств і відомств, громадських організацій.

Упродовж багатьох років Е. М. Лібанова успішно поєднує наукову діяльність з викладанням у закладах вищої освіти. Під її керівництвом захищено низку докторських і кандидатських дисертацій. Нею підготовлено та опубліковано цілу серію навчальних посібників з економіки ринку праці та соціальної політики, зокрема перший в Україні підручник зі статистики ринку праці.

Діяльність Е. М. Лібанової відзначена присвоєнням почесного звання «Заслужений економіст України» (2002 р.), орденом княгині Ольги III ступеня (2009 р.), вона є лауреатом премії ім. М. І. Тугана-Барановського НАН України (2011 р.).

*Редакційна колегія журналу «Регіональна економіка» щиро вітає
Еллу Марленівну з ювілеєм, зичить їй добра, здоров'я, щастя
й творчої наснаги у її багатогранній діяльності*

Надійшло 20.02.2020 р.